

● ممکن است یکی از رقبای شما از انگیزه یا حریه خاصی در فروش استفاده می‌کند.

● ممکن است محصول شما در حال خروج از دور تجاری باشد.

● ممکن است شما نمایندگان فروش خوبی ندارید.

● ممکن است مشتریان از کیفیت محصول یا از زمان تحویل یا خدمات شما راضی نباشند (به عبارت دیگر تعداد زیاد کالاهای معیوب، تاخیر در تحویل و یا کسری در تحویل ممکن است باعث از دست دادن رضایت مشتریان گردد).

اغلب اوقات، وقتی بعضی از تولیدکنندگان انواع مختلفی از یک کالا یا مدل‌های مختلف را عرضه می‌دارند، فقط ده درصد از آنها می‌توانند فروش خوبی باشند یا سود قابل توجهی بدست آورند. نواد درصد بقیه، یا سود کمی بدست می‌آورند یا اصولاً زیان می‌کنند.

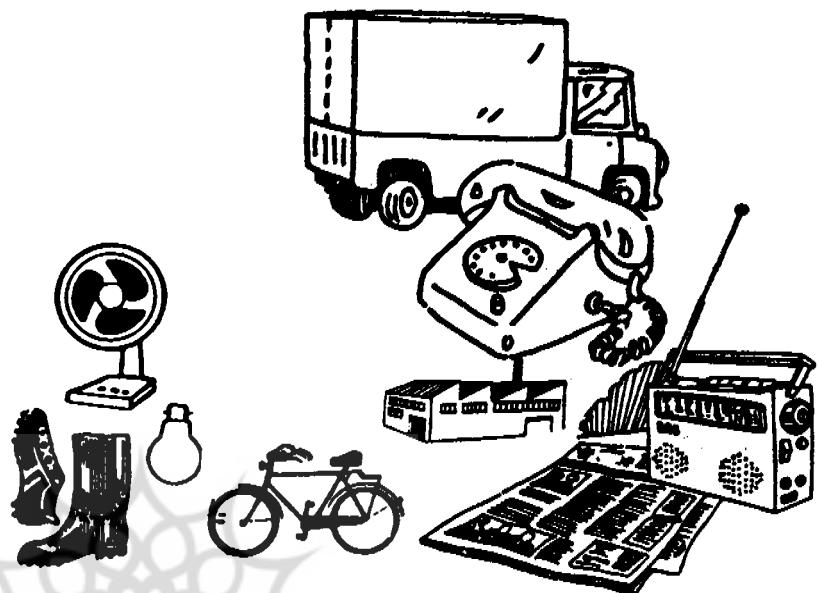
نگهداری آمار فروش این امکان را بوجود می‌آورد که تغییرات فروش در زمان‌های مختلف مطالعه و علل پیدایش آنها بررسی گردد و اگر مشکلاتی شناسایی شد، قبل از اینکه مشکل پیشتری بوجود آید، رفع شود.

یک روش حسابداری خوب شما را قادر می‌سازد نتایج عملیات خود را در قالب پول ملاحظه کنید یعنی متوجه شوید در تولید کدام کالا سود می‌برید و در تولید کدام کالا زیان می‌کنید.

پرداختهای و اعتبارات

فروش نسیه و عدم دریافت وجه کالاهای تولید شده و فروش رفته روش درستی نیست خصوصاً اگر مدت فروش نسیه طولانی باشد و شما مجبور شوید برای پرداخت دستمزدها و هزینه مواد کالاهای فروخته شده، مبلغی قرض کنید و یا بهره پردازید.

«حسابهای دریافتی» عنوانی است که حسابداران برای مبالغی که وام گرفته شده و در تولید کالاهایی که به طور نسیه بفروش رسیده

به کسب و کار خود رونق دهیم

قسمت نهم

آمار و فروش

تهیه و نگهداری آمار فروش و صحت آن بسیار مهم است هر چه تعداد کالاهای یا محصولاتی که می‌فروشید بیشتر باشد، اهمیت آمار فروش بیشتر است. از یک آمار فروش صحیح، شما می‌توانید در موارد زیر استفاده کنید.

● در این مورد که آیا فروش شما سعودی، نزولی یا تقریباً ثابت است و تغییرات سالانه یا ماهانه آن چگونه است؟

● کدام کالا یا محصول فروش خوبی دارد، کدام کالا یا محصول به خوبی به فروش نمی‌رود، روند فروش کدام کالا سعودی و کدام یک نزولی است؟

● در کدام منطقه یا مناطق، فروش کالاهای خوب، بد یا متوسط است؟

● طرح یا مدل از نظر مشتریان کدام است؟

● نحوه کار نمایندگان فروش چگونه است؟

● فروش کالاهای جدید در چه وضعی است؟

● آیا کالاهای قدیمی با کاهش فروش مواجه هستند؟

با دراختیار داشتن این اطلاعات، شما می‌توانید مرتباً فروش خود را کنترل کنید. اگر مشاهده کردید، فروش کالاهای در حال کاهش است باید علت و چگونگی را کشف کنید.

دلالی کاهش فروش

فروش می‌تواند به دلالی مختلف زیر کاهش یابد:

و وجه آن هنوز دریافت نشده است، به کار می برند.

اغلب فروشگاههای کوچک شبکه خردهفروشی، به طور نقدی معامله می کنند و از فروش نسیه اجتناب می ورزند. آنها می دانند که اگر فقط یکبار نسیه فروشی کنند، بعضی از مشتریان هیچگاه بدنه خود را نمی پردازند.

در مورد روش پرداخت، صراحت داشته باشد - مطمئن شوید که مشتریان شما نیز آن را می دانند - و نسبت به آن پاشاری کنید. در این صورت هیچگاه سوءتفاهم بوجود نخواهد آمد. البته می دانیم گاهی اوقات، مشتریان بزرگی مانند خریداران دولتی، قوانین شما را زیپا می گذارند و شما نیز نمی توانید از معامله با آنها خودداری کنید.

روش پرداخت در معاملات را به نحو روشن و صریح روی صورتحساب‌ها قید کنید و با خط درشت و خوانا روی تابلویی بنویسید و آنرا در محل فروشگاه به نمایش بگذارید. شما می توانید با اعطای تخفیف به مشتریانی که بطور نقدی خرید می کنند و دریافت درصدی اضافه از مشتریانی که پس از مدتی وجوده مربوطه را می پردازنند (یعنی نوعی جرمیه)، به سرعت برگشت نقدینگی خود بیفزایید. این روش می تواند به صورت زیر باشد:

- خریدهای نقدی یا نسیه‌های کوتاه‌مدت تا حداقل دو هفته، $\frac{2}{5}$ درصد تخفیف.

- خریدهای نسیه، برای هر ماه تاخیر نسبت به تاریخ پرداخت مقرر، $\frac{2}{5}$ درصد جرمیه.

سعی کنید آینده‌نگر باشد. اگر مجبور هستید یک داد و ستد بزرگ را به صورت نسیه انجام دهید، آمار و سابقه پرداخت مشتری را برسی کنید. با نک طرف حساب شما نیز می تواند به شما کمک کند. اگر خریدار بعنوان یک شخص بدحساب معروف شده است، بهتر است از انجام معامله با او خودداری کنید. اگر خریدار می تواند در انجام معاملات دیگر شما کمک کند (شخص مهمی است)، بهتر است با او معامله کنید و لو اینکه در این معامله سودی نماید. بهر حال باید تصمیم بگیرید.

تخفیف

فراموش نکنید که قیمت‌های شما باید به نوعی تعین شده باشد که خریداران عمدۀ دولت، بنکدارها، مشتریان تجاری مانند صاحبان صنایع - بتوانند از تخفیف استفاده کنند. هم‌چنین باید بدانید که اعطای یک تخفیف $\frac{2}{5}$ درصدی به خریدارانی که مبلغ صورتحساب را ظرف مدتی کمتر از یک ماه به شما می پردازند، نوعی تعریف تجاری است و باید به آن عادت کنید. این امر باعث می شود نقدینگی شما سریع تر برگرد. به یاد داشته باشید: همواره تخفیف یا مقداری کاهش قیمت در مورد داد و ستد های بزرگ در نظر بگیرید. ضمناً شما می توانید بلافضله پس از ارسال کالا، نسبت به ارسال صورتحساب اقدام کنید.

روش صحیح تجییه صورتحساب

اگر شما اطلاعات و آمار صحیحی در دست داشته باشید، به سرعت می توانید صورتحساب‌ها را تهیه و ارسال کنید. شما باید کلیه اطلاعات موردنیاز مشتری را در صورتحساب او بگنجانید. بدین ترتیب مشتریان نمی توانند با بحث درمورد صورتحساب، پرداخت وجه را به تعویق بیفکنند.

اگر مشتری بخواهد در مورد صورتحساب شماره یک بحث نماید، این امر می تواند پرداخت را تا مدتی به تعویق اندازد. در این صورت، شما باید جزیات امر را به نحوی که در صورتحساب شماره دو بیان شده در

صورتحساب قید نموده و برای او ارسال دارید. اگر باز هم مورد مبهمی وجود داشته باشد، می توانید در آن مورد با مشتری گفتگو کنید.

به دو صورتحساب زیر توجه نمایید:
جدول شماره دو

صورتحساب		
مبلغ	تعداد	شرح
۲۲۵	۳۲۵	- تعبیض لوله فلزی PVC ونصب لوله - تعبیض دوشیشه پنجه - تعبیض چوب روکش اطاق نشیمن مواد: PVC لوله
۲۲۰	۱۱۰	شیشه پنجه (۱۰۰×۶۰)
۲۱۰	۱۰	(۱۸×۱/۵) چوب روکش
۴۰۰	۴۰	دستمزد: ۵۵ ساعت کار
۱۱۵۵		مالیات: فقط ده درصد هزینه های مالیات
۴۰	مالیات	دستمزد
۱۱۹۵	مبلغ کل	صورتحساب کامل

جدول شماره یک

صورتحساب

صورتحساب		
مبلغ	تعداد	شرح
۱۱۹۵		تمیر منزل و مالیات متعلقه
		مالیات
۱۱۹۵	مبلغ کل	صورتحساب نافع

بدیهی است که شما مایل نیستید از مشتری بدحساب به دادگاه شکایت کنید. این امر مسلماً برای شما هزینه خواهد داشت. شما می توانید

سوالات و تمرینات

بخش اول - سوالات

۶- آیا در هنگام فروش مخصوصاتی که به تازگی تولید کردید، سعی می‌کنید ویژگی‌های کالا و مواردی که آن کالا را از کالاهای رقیب تمایز می‌کند، برای مشتری توضیح دهید؟

آری خیر

۷- آیا اندازه‌ها و کیفیت‌های گوناگون از یک کالا را عرضه می‌کنید؟

آری خیر

۸- آیا می‌دانید رقبای شما چه کسانی هستند و کجا فعالیت می‌کنند؟

آری خیر

۹- آیا از میزان فروش ماهانه رقای خود مطلع هستید؟

آری خیر

تبليغات و پيشبرد فروش

۱- آیا معنی عبارت «ترويج فروش کالای خودتان» را می‌دانید؟

آری خیر

۲- یک نامه اداری که دارای طرح جالب بوده و مفاد آن با دقت و نظم ماشین شده باشد، روی دریافت‌کننده اثر خوبی بر جای می‌گذارد، آیا فکر می‌کنید نامه‌های موسسه شما، روی دریافت‌کنندگان بقدر کافی اثر خوب بر جای می‌گذارند؟

آری خیر

۳- آیا هیچ گاه در مورد فروش کالاهای خود در روزنامه‌ها یا مجلات آگهی تبلیغاتی منتشر نموده‌اید؟

آری خیر

۴- آیا تا به حال برای مشتریان خود، نامه‌های خاصی فرستاده‌اید که ضمن آنها مشخصات و ویژگی‌های کالاهای جدیدی را که عرضه می‌کنید، توضیح دهید؟

آری خیر

از دو نامه پیگیری متواتی که هر کدام بعد از دو هفته از تاریخ ارسال نامه قبلی ارسال خواهد شد، استفاده نمایید. لحن نامه‌های دوم و سوم به تدریج نسبت به نامه اول شدیدتر می‌شود. اما نهایتاً شما باید تصمیم بگیرید که آیا شکایت از مشتری بدحساب به هزینه‌اش می‌ارزد یا خیر.

نامه اول: قوی ولی مؤدبانه

۶۶/۴/۶

آقای عزیز

براساس دفاتر ما، صورتحساب شما به مبلغ ۴۰۰۰۰ واحد پولی، پس از ۲ ماه از تاریخ مقرر، هنوز پرداخت نشده است. خواهشمند است پس از دریافت این نامه نسبت به ارسال چک با بت بدھی خود اقدام فرمائید.

ارادتمند:

نامه دوم: خشن

۶۶/۴/۲۰

آقای عزیز

علیرغم دریافت یادداشت قبلی، متأسفانه هنوز چکی از جانب شما واصل نشده و حساب شما بدھکار است. لطفاً بلافضله پس از دریافت این یادداشت چک خود را ارسال دارید و مراتب را تلفنی نیز اطلاع دهید.

با تشکر:

نامه سوم: خشن تر

۶۶/۵/۴

آقا:

علیرغم دو یادداشت گذشته، بدھی شما هنوز پرداخت نشده است. اگر تا هفت روز دیگر از تاریخ مندرج در این یادداشت، بدھی خود را نپردازید، مجبور خواهیم شد برای احقاق حقوق خود از طریق مقامات قضایی اقدام کنیم.

با تشکر:

(الف) - بررسی بازار و مطالعه امکان ارائه کالا

یا خدمتی مشابه کالا یا خدمت شما؟

آری خیر

(ب) - بررسی کالاهای رقیب و تلاش در تولید

کالاهایی با مشخصات متفاوت؟

آری خیر

(ج) - تلاش در بررسی و سنجش بازار و

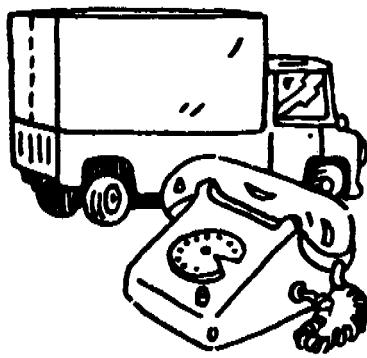
دست یابی به نظرات مصرف‌کنندگان قبل از

تولید انبوه و عرضه کالا به عموم مردم

آری خیر

- ۵- آیا فکر می کنید اغراق در مورد کالاهای خدمات شما و خوبتر جلوه دادن آنها نسبت به کالاهای مشابه صحیح نیست؟ آری خیر
- ۶- آیا تا به حال از اوراق تبلیغاتی یا پوسترها خاص برای اطلاع دادن به مصرف کننده در مورد آنچه که می فروشید استفاده کرده اید؟ آری خیر
- ۷- آیا تا به حال از مشتریان جدید خود پرسیده اید چگونه با نام شما آشنا شده اند و چه چیز باعث شده است از شما خرید کنند؟ آری خیر
- ۸- آیا می دانید معنی عبارت «تبلیغات در محل فروش» چیست؟ آری خیر
- ۹- آیا تا به حال به مشتریان خود کالاهایی مانند تسویم، دفتر سررسید، مداد یا یادداشت‌هایی که نام شما یا موسسه شماروی آن چاپ شده باشد را هدیه داده اید؟ آری خیر
- ۱۰- آیا تا به حال لیستی از کالاهایی که مدت‌ها در انبار یا قفسه‌ها مانده و فروش نرفته و مایل هستید آنها را با تخفیف فوق العاده‌ای بفروشید، تهیه کرده اید؟ آری خیر
- توزیع**
- ۱- آیا مطمئن هستید که روش فعلی حمل و نقل و توزیع کالای شما، ارزان‌ترین و بهترین روش است؟ آری خیر
- ۲- آیا سعی کرده اید روش‌های دیگری را نیز بکار بندید؟ آری خیر
- ۳- آیا واقعاً فکر کرده اید، مشتریان شما چند نفرند؟ آری خیر
- ۴- آیا در این مورد فکر کرده اید که کار کردن با یک عمدۀ فروش مقرر به صرفه‌تر است یا ایجاد یک شبکه توزیع مشخصی که بعنوان نماینده فروش عمل کند؟ آری خیر
- ۵- آیا واقعاً تعداد شکایات مصرف کنندگان و مشتریان در مورد نحوه دریافت کالاهای سفارشی آنها نادر است؟ آری خیر
- ۶- آیا شما با اشخاص و موسسات خریدار کالاهای خود ملاقات می کنید و نظرات آنها را درباره کالای خود جویا می شوید؟ آری خیر
- ۷- آیا تا به حال خودتان کالای خود را به مشتری تحویل داده اید؟ آری خیر
- ۸- آیا تا به حال در مورد ابداع یک روش سریع تحویل کالا به مشتریانی که در ابعاد زیاد خرید می کنند و وجه آن را نیز نقداً می پردازند، فکر کرده اید؟ آری خیر
- ۹- آیا اصولاً برای شما امکان دارد تا روش
-

مربوطه را پس از یک هفته از تحویل کالا برای مشتری می فرستید؟ آری خیر
□ □

۴- آیا در مورد هر مشتری جدیدی که بخواهد کالایی را به طور مدت دار خریداری نماید، از بانک خود می خواهد تا وضعیت اعتباری و خوش حسابی یا بدحسابی وی را از بانک او استعلام نماید؟ آری خیر
□ □

۵- آیا سعی می کنید با سوالات شفاهی از افرادی که قبلًا با مشتریان جدید شما داد و ستد داشته‌اند نسبت به توان مالی آن تحقیق کنید؟ آری خیر
□ □

۶- آیا به مشتریان خود می گویند در صورت خرید نقدی به آنها تخفیف می دهید؟ آری خیر
□ □

۷- آیا هر ماه نام و مشخصات مشتریان بدھکار و زمان تأخیر در تأديه بدھی آنها را یادداشت می کنید؟ آری خیر
□ □

۸- آیا مشتریانی را که در تأديه بدھی خود تأخیر می کنند، با دریافت چند درصد اضافه بر صورتحساب، جریمه می کنید؟ آری خیر
□ □

۹- آیا شخصاً به ملاقات و مذاکره با مشتریانی

سفرشاتی که از هر کدام از فروشنده‌گان خود دریافت داشته‌اید چقدر بوده است؟

آری خیر
□ □

۲- آیا تعداد کل سفارشات یا آمار فروش واقعی هر سال را می دانید؟ آری خیر
□ □

۳- آیا می دانید که در هر داد و ستدی که انجام می دهید، سود می بردید یا زیان می کنید؟

آری خیر
□ □

۴- آیا می توانید بگویند هر کدام از کالاهای شما پس از چه مدت قدیمی و از نظر فروش با مشکل مواجه می شود؟ آری خیر
□ □

۵- آیا می توانید سریعاً بگویند کدام یک از تولیدات شما، بالاترین رقم فروش سالانه را داشته است؟ آری خیر
□ □

۶- آیا پس از پایان هر ماه، با تانی و دقت آمار فروش آن ماه را با آمار فروش ماه مشابه سال قبل مقایسه می کنید؟ آری خیر
□ □

پرداخت‌ها و اعتبارات
۱- آیا در مورد پرداخت‌ها و اعتبارات (فروش نسیه)، قوانین و قواعدی وضع کرده‌اید و آنها را به وضوح روی بزرگ‌های استعلام و صورتحساب‌ها چاپ نموده یا در محل کار در مععرض دید مشتریان قرار داده‌اید؟

آری خیر
□ □

۲- آیا قیمت‌های شما به گونه‌ای است که در مورد مشتریان عمدۀ بتوانید به آنها تخفیف بدھید؟ آری خیر
□ □

۳- آیا پس از هر فروش نسیه، صورتحساب

حاوی توضیحاتی در مورد کالا یا خدمت شما باشد برای اطلاع مشتریان بطور اجمالی تهیه کرده‌اید؟

آری خیر
□ □

۸- آیا مطمئن هستید که می توانید به کارکنان خود بگویند هر کدام از شما نماینده این موسسه است و باید سعی کند سهمی در فروش داشته باشد؟

آری خیر
□ □

۹- آیا مطمئن هستید که به مکاتبات فروش، سفارشات مشتریان و درخواست‌ها و استعلام‌ها سریعاً پاسخ داده می شود؟

آری خیر
□ □

۱۰- آیا آمار کتبی فروش را به منظور تشخیص مقدار کالا یا خدمتی که در ماه گذشته توسط فروشنده‌گان معین فروخته شده، تهیه و نگهداری می کنید؟

آری خیر
□ □

آمار فروش

۱- آیا براساس آمار فروش خود می توانید به سوالات زیر پاسخ دهید:

(الف) - روند فروش شما در هر ماه معین، صعودی یا نزولی است؟

آری خیر
□ □

(ب) - کدام یک از کالاهای یا خدمات از نظر فروش خوب یا بد هستد؟

آری خیر
□ □

(ج) - در کدام منطقه از شهر یا کشور، کالای شما دارای آمار فروش خوب یا ضعیفی است؟

آری خیر
□ □

(د) - آیا در طول سال گذشته، افزایش یا کاهش قابل توجهی در آمار فروش انواع کالاهای شما وجود داشته است؟

آری خیر
□ □

(ه) - در طول دوازده ماه گذشته، تعداد

می روید که بیش از دو ماه در پرداخت بدھی خود تأخیر کرده‌اند؟ آری خیر

□

۱۰- آیا در مورد وصول بدھی مشتریان، خطمشی مشخصی دارید؟ در صورتی که جواب مثبت است، ذیلاً آن را توضیح دهید:

.....

.....

بخش دوم - تمرینات

۱- کدام یک از فعالیت‌های زیر را در یک برنامه تحقیقات بازاریابی منظور می‌نماید؟ با علامت (X) مشخص کنید:

- سوال از مشتری دوباره کالاهای خودتان

- سوال از همسرتان و جویا شدن عقیده وی

- تحقیق در مقادیر کاتالوگ‌های بنگاه

- کنترل و بررسی دفتر سفارشات

- تحقیق از نمایندگان فروش

۲- قبل از اینکه اقدام به ساخت یا فروش کالایی بنماید، در چه مواردی باید تصمیم بگیرید؟ چهار مورد از آنها را نام ببرید.

(الف)

(ب)

(ج)

(د)

۳- در سطور زیر چهار نوع از فعالیت‌هایی را که می‌توانید به کمک آنها فروش کالا یا خدمت خود را افزایش دهید و مشتری به خاطر آن فعالیت‌ها، کالا یا خدمت شما را انتخاب خواهد کرد، نام ببرید.

(الف)

(ب)

(ج)

(د)

۴- در هنگام انتخاب یک نماینده فروش، چه عواملی از نظر شما مهم هستند؟

(الف)

ماهها												انواع صابون
نوفمبر	دسامبر	ژانویه	فEBR	APRIL	MAY	JUNE	JULY	AUGUST	SEPTEMBER	OCTOBER	NOVEMBER	
۱۱	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۹	۷	۵	۴۰	-	-	-	صابون الف
-	-	۳	۵	۷	۱۰	۱۱	۱۲	۱۲	۱۹	۱۹	۲۰	صابون ب
۳	۴	۶	۲۰	۱۹	۱۰	۱۹	۲۰	۲۱	۲۱	۲۲	۲۲	صابون ج
۱۲	۱۷	۱۹	۳۶	۳۸	۲۹	۳۷	۳۷	۳۷	۲۰	۲۳	۲۳	جمع کل

* تولید صابون نوع الف در تیرماه آغاز شده است.

(ب). آیا می‌توانید یک دلیل احتمالی برای کاهش فروش صابون نوع (ب) ارائه نمایید.

(ج) - آیا می‌توانید دو راه کار برای افزایش فروش صابون در سال آینده پیشنهاد کنید؟

(۱)

(۲)

۷- شغل آقای (س)، تهیه و فروش ماشین‌های نسبت زمان ورود و خروج کارمندان است. قیمت تک فروشی معمولی او برای مشتریان ۲۷۰ واحد پولی است. بازار در شرایط رقبای شدیدی است و آقای (س) باید در مورد اعطای تخفیف به مشتریانی که در هر نوبت، بیش از یک دستگاه خریداری می‌نمایند، تصمیم بگیرد. او به مشتریانی که بین ۵ تا ۱۰ دستگاه در هر نوبت خریداری نمایند، ۵ درصد و به مشتریانی که بین ۱۰ تا ۵۰ دستگاه در هر نوبت خریداری نمایند، ۱۰ درصد تخفیف در هر نوبت خرید نمایند، ۱ درصد تخفیف می‌دهد. یک روز، شرایطی پیش آمد که وی در مقابل یک پیشنهاد خرید ۱۰۰ واحدی قرار گرفت. در این مساله، قیمت فروش هر دستگاه برای مشتری عمده ۱۰۰ واحدی را تعیین کنید.

حال که تمرینات مربوط به کار و کسب خود را به پایان رسانید، قسمت برنامه‌های عملیاتی را مطالعه کنید. در آن قسمت، پاسخ سوالات طرح شده را ملاحظه خواهید نمود. پاسخ‌های خود را با پاسخ‌های ارائه شده در آن قسمت مقایسه کنید. به چند سؤال پاسخ صحیح داده‌اید؟

حالا به کتاب راهنما مراجعه کنید و مطالب مربوط به بازاریابی را مجددآ مطالعه نمایید. آن وقت متوجه خواهید شد که حل تمرینات داده شده چقدر آسان است.

